

Izhaja vsak delavnik popoldne

CENE PO POŠTI:

za celo leto K 144.—
za pol leta K 72.—

NOVIČAS

Uredništvo in upravnništvo v Kuparjevi ulici št. 6 — Telefon
uredništvo št. 50 — Telefon
upravnništvo št. 328

CENE PO POŠTI:

za četrt leta K 36.—
za en mesec K 12.—

V UPRAVI STANE MESEČNO K 10.—

DELA VSKI LIST

POSAMEZNA ŠTEVILKA 80 VIN.

Za svobodo in pravico ljudstva.

IZ GOVORA DR. KOROŠCA NA BREZJAH
4. SEPTEMBRA.

Na veličastnem včerajšnjem taboru na Brezjah je včeraj popoldne dr. Korošec govoril o naši politiki in naših zahtevah. Iz njegovega govora, čegar krepka in odkrita izvajanja so zborovalci z največjim navdušenjem sprejeli, navajamo glavne misli, ki morajo biti temelj naše sedanje politične orientacije.

Dr. Korošec je izvajal, da vsaka dobra državna politika mora varovati naravna prava državljanov. To se pri nas ne godi. Svoboda se tlači z denuncianti, detektivi, policaji in žandarji. Mi smo v dobi največjega bizantizma, najgršega petolizništva. Vse nam hočejo predpisovati: mišljenje, govorjenje, žalost, veselje in navdušenje.

Tudi plemenom se ne dovoli svobode njihovega individualnega kulturnega in gospodarskega razvoja, ampak vse se meče v en lonec, za vse se predpisuje eno kopto. Mi bomo vztrajali v boju za zakonodajne in upravne pokrajinske avtonomije. (Veliko pritrdjevanje.) V bližnjem času bo nam treba braniti tudi avtonomijo občin, ki jih hočejo izročiti od vlade imenovanim a od ljudstva plačanim uradnikom.

Vlada ima sedaj polne roke dela, da pozapre atentatorje po državi in zatre razbojništvo. A kdo vzgaja atentatorje in hajduke? Oni, ki so začeli boj proti veri, ki ustvarjajo kancelarje in ki napovedujejo, da bodo vrgli križ in kateheto iz šole. Arnauteški hajduk ne sme ropati goved in ovac, a nam se ropajo v Vojvodini šole, samostani in šolske imovinske občine. (Ogorčenje.)

Zahteva že z ozirom na sušo, da se davki hitro in dovoljno znižajo. Ne čudi se, da hoče dr. Kumanudi našim davčnim uradnikom naprtiti ulogo madžarskih in galizijskih židov in nekdanjih valpetov. (Ogorčenje med zborovalci), ampak čudi se, da naše pošteno davčno uradništvo ne protestira proti nemoralnim in cencarskim zahtevam finančnega ministra.

Treba je ljudstvu potrebne zakonodaje. Naj se izgradi kmetijska poklicna organizacija za kmeta, naj se začne zidati močno produktivno in konzumno zadružništvo, za delavca naj se ustvari pravo enakovrednega soodločevanja v obratu, naj se prične s socializacijo največjih podjetij in z državno kontrolo nad kapitalom in bankami. Za vse sloje je treba splošnega zavarovanja. (Splošno odobravanje in ploskanje.)

Ker sedanja vladna večina ne predstavlja večine naroda, bi bilo treba novih volitev. Ljudstvo s sedanji vladnimi poslanci ni zadovoljno, zato se mu naj da priloženost, da jih zamenja z drugimi. Mi smo pripravljeni, da z vsemi nasprotniki merimo svoje moči, ki vsak dan naraščajo. (Pritrdjevanje.)

Pravijo, da se hočejo vladinovi predvolitvami prinesiti nov volivni zakon, s katerim bodo manjšinam vzeli njihovo pravo na sorazmerno zastopstvo. To je nevarno, osobito za Hrvate, in zato javno apeliramo na nje, da pridejo v skupščino (pritrjevanje) in se borijo z nami za poštenie in pravico. Mi jih bomo zvesto podpirali. Mi bomo vedno podpirali trpeče in tlačene. V vlado ne gremo, dokler nismo dovolj močni, da izpeljemo svoj program. (Viharno odobravanje.)

POMOČ RUSIJI.

LDU Praga, 4. sept. (Radio Grič.) Ministrstvo za narodno zdravstvo in češkoslovaški Rdeči križ sta sklicala kongres češkoslovaških zdravnikov, ki bo izdelal načrt za čim prejšnjo in čim izdatnejšo pomoč Rusiji.

O MADŽARSKIH ZLOČINIH.

LDU Praga, 4. sept. (Radio Grič.) »Prager Presse« javlja iz Komorna, da je dospel tja češkoslovaški državljani Belyes, ki je bil 13 mesecev interniran na Madžarskem. Izjavil je, da je bil svoj čas v Budimpešti s silo rekrutiran in da je potem služil v hotelu »Britannia« in da je bil priča umoru 22 romunskih in srbskih trgovcev. Belyes je predložil oblastem fotografije o madžarskih zverstvih, ki so jih vršili pri teh umorih.

25.000 ljudi manifestiralo učeraj za katoliško ljudsko misel.

Veličastna katoliška shoda na Brezjah in v Ribnici.

Brezje, 4. septembra. Danes se je tu vršil katoliški shod za Gorenjsko ob najlepšem vremenu in ob navzočnosti 15.000 ljudi. Sv. mašo na trgu pred cerkvijo je služil prevzvišeni knezoškof dr. Jeglič, cerkveni govor je imel dr. Arnejc. Na zborovanju, ki ga je otvoril g. dekan Lavrič in ki mu je predsedoval posestnik g. Jan, so govorili: urednik Kremžar, preds. Orlov Pirc, posl. Brodar in nadučitelj Iglič. Popoldne so bile na prostem litanije, nato je govoril dr. Korošec, čegar govor prinašamo v izveščku na uvodnem mestu. K sklepu je prevzvišeni gosp. knezoškof dr. Jeglič po prisrčnem nagovoru podelil zborovalcem apostolski blagoslov. Po zborovanju so Orli priredili telovadbo, ki je lepo uspela. Pri telovadbi kakor tudi med zborovanjem je igrala jeseniška godba,

pri cerkveni slovesnosti pa je pel močan mešani zbor, sestavljen iz naših gorenjskih pevskih zborov.

Veličastnost breškega katol. shoda ostane vsem udeležencem v neizbrisnem spominu ter bo shod brez dvoma obrodil obilen sad.

Ribnica, 4. septembra. Ribnica je slavila danes zmagovalno katoliško misel. Nad 10.000 ljudi je privrelo danes v Ribnico, da manifestira za katoliška načela. Sijajnega sprejema se je udeležilo blizu 10.000 oseb, ki so prišle na shod. Sv. mašo je služil presv. škof dr. Karlin, nakar se je vršilo zborovanje. Govoril so: dekan Skubic, posl. Škulj, urednik Terseglav in profesor Kovač. Ves okraj stoji pod mogočnim vtisom današnjega zborovanja katoliškega ljudstva.

Irci za svojo neodvisnost.

Odgovor Irske vlade Angliji.

LDU London, 4. sept. (Reuter.) Irska vlada izjavlja v svojem odgovoru, ki je bil objavljen nocoj, da irski narod ne priznava nobene prosovoljne unije z Anglijo in da se poslužuje temeljnega naravnega prava, živeti svobodno zase in na ta način udeležiti svoje narodne težnje. Irci so se z veličastno večino izjavili za neodvisnost irske republike in so ta sklep potrdili več kot enkrat. Anglija nastopa tako, kakor bi bila sklenjena unija z Irsko, vendar se Irska ne bi smela odcepiti. Opirajoč se na to svoje naziranje, si angleška vlada in parlament prisvajata pravico vladati v Irski in ji dajati zakone, in sicer v taki meri, da vsakega Irca, ki odklanja podložništvo, usmrtijo ali vržejo v ječo. Irski odgovor naglašja nadalje, da Irci odklanjajo angleške predloge, ki so jim bili stavljeni dne 30. julija. Angleški dominioni niso zavarovani pred gospodstvom Anglije po priznanem ustav-

nem pravu, ki jim daje enakopravnost in absolutno svobodo napram angleškemu nadzorstvu, ampak vsled tega, ker jih tisoči milj ločijo od Anglije. Irska ne bo imela ne jamstva razdalje ne jamstva prava. Irsko so umetno razdelili v dve državi, od katerih sicer druga drugo izpodkopuje vpliv, ki sta pa obe podvrženi voj. in gospodar. kontroli Anglije. H koncu veli odgovor, da mora biti Ircem dovoljeno, da glavna zgodovinska in zemljepisna dejstva presojajo z irskega stališča. Irska vlada se strinja s tem, da nevarni in nestranski razsodnik odloči med Irsko in Anglijo. Irci se hočejo le tedaj upirati, ako preti Anglija, da bo njihovo stališče zatrla s silo. Irci predlagajo zaradi tega vlado, ki naj bi vladala s privoljenjem vladanih. To načelo je edina podlaga za pogajanja med Anglijo in Irsko. Na tej podlagi je Irska pripravljena takoj imenovati svoje pooblaščenca.

Kdo noče omejitev oboroževanja?

LDU Ženeva, 3. septembra. (DunKU.) Švicarska brzojavna agentura poroča: Komisija zveze narodov za omejitev oboroževanja je protičevala poročilo podkomisije o odgovorih glede omejitev izdatkov za oboroževanje. Od 27 držav, ki so poslale odgovor, jih 15 pristaja na to. Nekatere

države so predlog sprejele, nekatere pa si izgovarjajo pridržke. (Katere neki so te države?) Poročilo je prišlo do zaključka, da preiskava ni dovedla do temeljnega uspeha. Velik del odgovorov nosi znak neodločnosti, ki se splošno pojavlja v sedanjem političnem položaju.

Boji za zapadno Ogrsko.

Gradec, 4. septembra. Zupan iz Fehringa dr. Schwagula je bil aretiran, ker je osumljen, da deluje v sporazumu z madžarskimi tolpami. Oblasti so namreč prešle pismo, naslovljeno na nekega madžarskega častnika, v katerem so bili podatki o kretanju avstrijskih finanč. stražnikov ob madžarski meji.

Gradec, 4. septembra. Iz Fehringa javljajo: Danes ob štirih se je približno 20 močna madžarska topla približala Hohenbruggu na 300 korakov. Orožniki in vojski so prepodili te tolpe, zajeli eno strojnico, dve puški in nekaj ročnih granat ter so ujeli težko ranjenega madžarskega vojaka.

Šopronj, 4. septembra. V Siegersdorfu je prebivalstvo napadlo avstrijske orožnike. Prišlo je do boja, ki je na avstrijski strani zahteval več žrtev. (Opomba Dun. KU: Kakor pri vseh takih vesteh, je tudi pri tej vesti treba namesto besede »prebivalstvo« staviti besedo »tolpe«, da se na ta način ustreže resnici.)

Preprečen zločin.

Na državni cesti med sv. Ožbaltom in Trojano je odkril orožnik Globočnik napravo dinamitnega podkopa in sicer med kilometrom 38 in 39. žica je peljala do nekega kozolca pod cesto, odkoder naj bi se dinamit užgal. Dinamit, ki je bil zakopan na desni strani ceste od Ljubljane računano, so morali zločinci položiti v noči med soboto in nedeljo.

Širite „NOVI ČAS“

Politični dogodki.

† »Zadeva kraljeve žentive.« Ljubljansko »Jutro«, ta najboljše informirani list prinaša iz Beograda sledečo izvirno neumnost: »Politika« poroča iz Rima, da se v tankajšnih političnih krogih živahno komentira prihod uglednega francoskega diplomata v delikatni misiji. Francoski diplomat ima nalog, da izposluje od papeža dovoljenje, da sme neka francoska vojvodinja izpremeniti svojo vero. Gre za vojvodinjo Izabelo Guise, ki prihaja v poštvo kot nevesta kralja Aleksandra Karagorgjeviča. Vojvodinja Izabela je rojena l. 1900 in izhaja iz dinastije Bourbon-Orleans. Šef hiše je vojvoda Filip Robert, pretendent za francoski prestol, ki pa živi v izgnanstvu. — Presneto dobro podkovani morajo »Jutrovci« biti v katekizmu, da si upajo tako neumnost priobčiti. »Prihod uglednega francoskega diplomata v delikatni misiji.« Kako skrivnostno! Ta delikatnost pa obstoji v tem, da izposluje od papeža dovoljenje, da sme neka francoska vojvodinja izpremeniti svojo vero. Gospodje bi morali biti pač toliko delikatnega okusa, da bi takih oslarij ne prinašali v zvezi z našim kraljem. Malo več spoštovanja pred kraljem in pametjo!

† Radič zopet straši. Odkar je Protič imel razgovor z Radičem, je postalo demokratov strah. Velika nevarnost je, če se Protiču posreči spraviti Radiča v Beograd. Tedaj je demokrat, moč na večne čase razbita. Demokrati pa so tihi. Včeraj je prineslo »Jutro« izvirno brzojavko, da se je na podlagi izpovedb raznih oseb »vzbudil sum«, da je Radič soudeležen na atentatu na Aleksandra. »Preiskava se nadaljuje« — pravi »Jutro«. Jutri utegnemo v »Jutru« čitati, da je vrgel bombo na kralja dr. Korošec; bombo pa je izdelal Protič. Pri teh ljudeh, ki so Pribičević-Jutrove sorte je vse mogoče. Če se jim na podlagi vseh teh in takih preiskav posreči pozapreti Radiča, Korošca, Protiča — sploh vse pametne ljudi bodo lahko rekli, da so sedaj oni neomejeni gospodarji, ker so vse pametne ljudi spravili na varno v kišto.

ČEŠKOSLOVAŠKA ŽIVILA ZA RUSIJO.

LDU Praga, 4. sept. (Radio Grič.) Danes odpotuje v Moskvo češkoslovaška trgovska misija 8 članov, ki je vzela s seboj pet vagonov živil za Čehoslovake, ki se imajo vrniti iz Rusije.

Ljubljanska porota.

Danes je razpravljala porota o sledečem slučaju:

Žrtev neopravičene ljubosumnosti.

Dne 24. junija 1921 ob devetih zvečer so slišali Anton Sink, Franc Bizjak in Stanko Bitežnik strel, ki je padel pri kamniški železnici. Sledil mu je ženski krik in vik in klicanje na pomoč. Ženski glas je kmalu utihnil, slišali so pa na to glas nekega moža, toda videli niso ničesar. Može so stekli proti kamniški železnici, zagledali nekega invalida, kateri je na vse grlo kričal, da je zabodel svojo ženo, ki je mrtva in je prosil naj hite po zdravnika. Na travniku je ležala žena in videla se je krvaveča rana na levi strani prs. Žena je bila že mrtva, poleg nje pa je ležal ves okrvavljen velik kuhinjski nož. Usmrtil jo je 25 letni invalid in vratar vojnega arzenala. Svojo ženo Antonijo Tomažinovo, rojeno Drašler je zaklal iz ljubosumnosti, trdil je, da je hotel še sebe zaklati, toda tega svojega namena ni izvedel. Svojo ženo je spoznal spomladi leta 1920, ko je bila natakara pri gostilničarju Lovro Kolencu v Sp. Šiški. Poročil jo je 20. oktobra 1920. Brez najmanjšega poviča ni hotel priznati za svojega dne 11. januarja 1921 rojenega sinčka Lojzeta. Njeno življenje je bilo naravnost pasje. Neosnovano ji je očital nezvestobo, se prepiral z njo, je večkrat pretepaval, sredi zime jo podil iz stanovanja in z njo nečloveško ravnal. Sam je občeval in dopisoval z drugim dekletom, ženo pa neprestano preganjal in ji očital nezvestobo. Tomažin je sam povedal, da je sklenil ženo in sebe usmrtiti. Dne 24. junija t. l. je ipisal poslovilno pismo, katero kaže, kaj da je nameraval storiti. Ženo je povabil na sprehod, preje je šel v mesto, kjer si je kupil velik kuhinjski nož in ga skril v

notranji žep s klenjico. Z ženo sta šla v več gostilni, se ji je dobričal, naročil večerjo in se tako obnašal, kakor da bi ne bil imel najmanjšega slabelega namena, v sukničju je pa nosu morilni nož. Skoraj celo uro je trpinčil in mučil svojo ženo, zahtevajoč od nje, da mu naj prizna s kom se je pregrešila. Oboji petnajstkrat ji je nastavil nož na prsa, jo potem davil, trgal obleko z nje in ji končno zabodel nož v levo stran prsi. Sebe je lahko ranil nad trebuhom, klical ljudi na pomoč in se blinil kako je nesrečen. Leopold Soler je pa pričal, da se je Tomažin, ki je bil rojen 12. februarja 1896 v Zlebeh iznebil svoje žene zato, da bi bil drugo dobil, katera ima tisočake. Državno pravdnštvo je tožilo Tomažina zaradi hudodelstva umora.

Porotnemu senatu je predsedoval danes g. dvorni svetnik Regally, votanta sta višja svetnika Žužek in Pernuš, obtožbo je zastopal prvi državni pravdnik g. Dominič; obtoženca je zagovarjal g. dr. Tekavčič; kot sodna izvedenca sta pri razpravi navzoča gospoda dr. Dolšak in dr. Mayer. K razpravi je bilo povabljenih 12 prič.

Ob zaključku »Novega Časa« se je razprava še nadaljevala.

Dnevni dogodki.

— Stanovanjsko odiranje delavcev. Iz Javornika nam poročajo: O novi stanovanjski naredbi, katera je bila priobčena v »Uradnem listu« št. 77 dne 6. julija 1921 imajo tukajšnji gg. hišni posestniki-kapitalisti pač različne pojme in nazore. Člen 5 dotične naredbe se glasi doslovno: »Pri ekonomsko slabejših najemnikih, med katere spadajo tudi oni, ki žive pretežno ob stalni plači ali pokojnini se sme osnovna najemnina pomnožiti največ s številom 3.« Naši gg. hišni posestniki se pa ne ozirajo prav nič na dotično naredbo, ter so enostavno povišali stanarino za 4 do 6 krat po osnovni podlagi iz l. 1914 in sicer nekateri že meseca julija. Vsem prednjači neki mesar na Javorniku, kateri je ne samo svojim strankam povišal stanarino čez določeno oziroma dovoljeno postavno mejo, on je tudi pri drugih posestnikih agitiral, da naj stanarino povišajo. To bi bilo pač hvaležno polje za ministra za socialno politiko dr. Kukovca, da bi nekoliko posvetil v to svojevoljno pravico gg. hišnih posestnikov. So pač nekatere častne izjeme, kateri so povišali na osnovni podlagi iz l. 1914 stanarino na 3 kratno višino, kar tudi odgovarja zakonu in dotični stanovanjski naredbi. Imena vseh dotičnih hišnih posestnikov so na razpolago. V »Slovenca« z dne 3. avgusta 1921 je citati, da je bil prvi plačilni rok po novi stanovanjski naredbi 1. avgust. Na razpolago so tudi imena teh hišnih posestnikov, kateri so že s 1. julijem povišali stanarino na 3 kratno predvojno vsoto. Šli so še celo tako daleč, da so hoteli še za mesec junij nazaj plačano imeti. Delavci dobivamo v tukajšnji tovarni tedensko plačo. Ali naj da na ta način ubogi delavec trpin vso plačo zadnjega tedna za stanovanje in potem naj pa s svojo družino vred vtakne zobe v steno do drugega tedna. Delavci imamo isto plačo kakor l. 1920, stanovanja in živila pa so večkratno dražja. Ako delavstvo prosi pri vodstvu tovarne malenkostno povišanje plače, pa odgovore gospodje, da rajši tovarno zapro, kakor pa da bi na plači kaj pridali. V takih razmerah je delavstvu obupati ali pa se da od obupa zapeljati, da uporabi vsa tudi protizakonita sredstva, da si ohrani vsaj golo življenje. Prosimo, da v tej zadevi vlada in mero-dajni krogi te kričeče slučaje preiščejo ter ukrenejo kaj pametnega, da se ubogi delavci ne bodo tako izžemali. — Vsi prizadeti.

— Direktni vozovi med Belgradom in Ljubljano. Obratno ravnanje južne železnice naznanja: Našo sobotno objavo glede direktnih zvez med Belgradom in Ljubljano in obratno ob priliki ljubljanskega velikega semnja, je popraviti v toliko, da se je uvedel promet teh direktnih vagonov že v nedeljo, 4. t. m. in ne šele jutri v torek, 6. sept. Promet teh direktnih vozov ostane v veljavi do ponedeljka 12. sept. t. l.

— Ribolov na Jadranu. Iz Pulje javljajo, da je tje kaj dospela italijansko-jugoslovenska delegacija za sporazum o ribolovu na Jadranu. Delegacija je takoj odpotovala na Brionske otoke, kjer se bodo člani delegacije posvetovali o tem predmetu. Računa se, da se bo tukaj dosegel popoln sporazum, ki bo ščitil interese na obeh straneh.

— Razprava proti ubijalcu pokojnega Milorada Draškovića se bo vršila v Zagrebu, a ne kakor je bilo prej mišljeno v Belgradu.

— Kongres pravoslavnih svečnikov. 1. septembra se je pričelo v Belgradu zborovanje pravoslavnega svečeništva iz cele države.

— Zveza gostilničarjev in kavarnarjev v Zagrebu priredi za svoje člane izlet na ljubljanski semenj.

— Listnica uredništva. F. A. J.: Naznanjamo vam, da naš urednik ni bil kritični čas v Ljubljani, temveč dalj časa odsoten. Zato vam žal informacij ne moremo dati. Pozdravljeni in hvala lepa za poslano!

Ljubljanski dogodki.

Ij Poročil se je včeraj dopoldne v Marjaniški kapeli g. Vekoslav Vrtovc z gđno Maruško Strelovo. Bog daj srečo!

Ij Veliki semenj je včeraj obiskalo na tisoče ljudi, domačinov in tujcev. Na sejmu je bilo ves čas zelo živahno. Udeležniki z zanimanjem ogledujejo razstavljene predmete. To so pred vsem tuji posetniki. Z ljubeznijo pa poskušajo tudi razstavljene domače kapljice — to so pa po večini ljubljanci.

Ij Zapisnega poštnege uradništva. Včeraj dopoldne se je izvršila zapisnega poštnege osobja vseh ljubljanskih poštних uradov, šišenskega nadpoštarija, viške in moščanske poštarice v primerno okrašeni sobi v navzočnosti poštnege direktorja dr. Debelaka ter poštnege ministra, ki je imel na navzoče lep govor o uradniškem poklicu in dolžnosti napram naši mladi državi. Zvečer je pošto osobje priredilo banket na čast gostu ministru.

Ij Oddaja prenočišč po najemnikih stanovanj. Prejeli smo: Dogajajo se slučaj, da razni najemniki stanovanj, ki so prijavili za došle tujce prenočišče, oddajajo te kar pod roko in brez vednosti stanovanjskega urada. Vsled tega tavajo tujci od urada do nakazanih prenočišč brezuspešno. Stanovanjski urad ljubljanskega velesejma prosi, da se taki neljubi slučaj ne ponavljajo več. Prijavljena prenočišča naj se oddajajo le proti stanovanjskemu nakazilu. Cenjeno občinstvo se tudi naproša, da bi napotilo one tujce, ki bi po mestu povpraševali po stanovanjih, na glavni kolodvor, kjer posluje stanovanjski urad v permanciji (cel dan in celo noč brez presledka).

Ij Kolo ukraden. Dne 31. avgusta je bilo iz veže sodne palače, Cigaletova ul. 2, ukraden kolo znamke »Tribuna«, črno prepleškano, z rdečimi črtami na platiščih, prostega teka, z navzdol obrnjeno balanco; pnevmatika je še dobra in cela, železje spredaj nekoliko skrivljeno. Kolo je last Stefana Erjavca, dostavljalca aviz Juž. žel.

Ij Poneverba v kolodvorski restavraciji. Korinšek Franc, natakav v restavraciji na Glavnem kolodvoru, je dne 26. avgusta pobegnil in odnesel 1000 K inkasiranega denarja. Korinšek je 38 let star, srednje velik, ima razoran obraz in redke zobe.

Ij Preveč izplačanih 100.000 lir. Samujlovič Miko ravnatelj eskomptne banke v Zagrebu naznanja, da je eden uradnik njegove banke dne 1. septembra 1921 ob 10. uri kupil od Rudolfa Brejca iz Salvore Istra, in Romana Marzelia s Sušaka več italijanskih lir, pri tem pa pomotoma sto tisoč lir preveč izplačal. Brejc in Marzelio sta baje 1. septembra 1921 iz Zagreba v Ljubljano odpotovala. Brejc Rudolf je 32 let star, srednje postave, suhega obraza, ima rujave lase in nosi sivo obleko. Marzelio Romano je s Sušaka doma. Sumi se, da se navedena nahajata v Ljubljani.

Ij Tatvine koles. Dne 26. avgusta 1921 je bilo rač. svetniku Franu Selan iz Društvenega doma v Sp. Hrušici ukraden kolo, vredno 1200 kron. Kolo je črno pleskano, kolesa z rdečim pasom; balanca je svitla primerno navzdol zakrivljena. Držali so iz lesa, sedlo boljše vrste, blatniki. — Dne 30. avgusta je bilo Antonu Lovec, redov. II. čete II. baona, 9. pp. stan. M. D. v Polju št. 39 ukraden izpred trgovine Perdan kolo vredno 3000 kron. Kolo je črno pleskano, okrašeno z rumeno-rdečimi cvetlicami, ima navzgor obrnjeno balanco, nove plašče, na sprednjih in zadnjih vilicah so znaki odrtine od padca. — Dne 31. avgusta 1921 je bilo Antonu Verbič, uradniku v Gorupovi ulici št. 2 na Marijinem trgu pred trgovino Fritsch ukraden kolo, vredno 2000 kron. Kolo je znamke Pancer, črno pleskano, kolesa imajo znotraj rdeče črte, nekoliko vpognjeno balanco, na desni strani je balanca močno rujava, brez zavore, prosti tek, brez blatnikov. Tatvine sumljiv je neki možki črne-ga obraza brez brk ter nosi gamaše.

Naša društva.

d Šentjakovski Orel. V ponedeljek ob pol osmih zvečer važen sestanek vseh članov v »Prosveti«. Pridite gotovo vsi! Glavna točka: Orlovski tabor v Trebnjem.

»Ljubljana«. Drevo ob 8. uri veje mešanega zbora. Vsi točno!

Socialni vestnik.

o Brezposelnost v Ameriki. Državni tajnik za socialno skrbstvo, Davis, je objavil statistiko o brezposelnosti. Po tej statistiki je brez dela v premogokopni industriji 250.000 delavcev, v transportni industriji 800.000, v trgovini 450.000, v strojni, stavbi in drugih industrijah 3.900.000 delavcev, med hišnim osebjem 335.000 delavcev, skupaj 5.735.000 delavcev.

o Novinarska zbornica v Pragi. Minister za socialno politiko dr. Gruber objavlja v »Tribuni« načrt organizacije novinarske zbornice, ki jo namerava ustanoviti in ki bo izdatno ščitila vse interese. V raznih odsekih zbornice bodo zastopani uredniki in izdajatelji. Te zbornice bodo znatno pripomogle k razvoju novinarstva in povzdigi nivoja novinarskega poklica. Zbornica bo tudi ojačila gnetni in socialni položaj novinarjev, zlasti pa z ozirom na moralni in kulturni napredek. Zbornica se bo zavzela tudi za sanitarno in humanitarno stanje novinarstva, kakor zavarovanje za slučaj starosti in onemoglosti ter za novinarski naraščaj.

Delauski obzornik.

Četrty kongres krščanskih strokovnih organizacij Avstrije se vrši na Dunaju od 4. do 7. sept. 1921. Kraj zborovanja je v 8. dun. okr. Albertg. št. 43 »Deutschmeister-schützenhaus«. Dnevni red: Nedelja, 4. sept., ob 5. uri popoldne 1. Ureditev in sestava kongresa. — Ponedeljek, 5. sept. ob 9. uri dopoldne 2. Poročilo centralne komisije. Poroča tajnik L. Untermüller. 3. Poročilo kontrolne komisije. 4. Organizacija in taktika. Poroča tajnik M. Allinger. — Torek, 6. septembra ob 9. uri dopoldne: 5. Pota in cilji socialne politike v Avstriji. Poroča predsednik N. R. Spalowsky. 6. Posvet o predlogih. — 7. Volitev centralne komisije in nadzorstva. — Sreda, 7. sept. ob devetih dopoldne: 8. Krščanske strokovne organizacije in socializem. Poroča glavni tajnik dr. Th. Brauer. 9. Slučajnosti.

Odgovorni urednik Anton Marinček. Izdaja konzorcij »Novega Časa«. Tiska Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.

INDUS D. D. preje CARL POLLAK

Tovarna usnja in usnjatih izdelkov Kranj, Ljubljana, Vrhnika
Centralna pisarna Ljubljana, Sv. Petra cesta 68. Tel. 528.

I. Industrija usnja.

A. Vegetabilno (čreslostrojeno usnje):

1. kravine, rjave, črne in chagrin, ter za mehove in strehe,
2. kipsi,
3. telefine,
4. ovčine in kozine
 - a) mazane, rjave in črne,
 - b) barvane, za mobilje, tapetiranje in konfekcijo;
5. vachettes:
 - a) za izdelavo dokolenic, barvane ali naravne,
 - b) za izdelavo nogometnih žog,
 - c) za izdelavo razne usnjate konfekcije;
6. svinjine (specialiteta):
 - a) za fino jahalno opremo, barvane ali naravne,
 - b) za kovičge,
 - c) za mobilje in galanterijsko konfekcijo (portemonna, portefeilles in knjigoveštvo);

7. podplati:

- a) trovloženi hrastostrojani podplati,
 - b) vache;
8. crouponi za izdelavo transmijskih jermenov,
- a) specialno strojeni (angleški sistem),
 - b) hrastostrojani.

B. Chrom-usnje:

1. box-calf, črno in barvano,
2. chevreaux,
3. chevette,
4. chrom-usnje za izdelavo nogometnih žog,
5. chrom-usnje za izdelavo jermenov.

C. Galun-usnje

za izdelovanje vezilnih in šivalnih jermenčkov.

D. Lak-usnje:

1. box-calf,
2. chevreaux.

II. Industrija usnjatih izdelkov.

A. Cevljarski izdelki:

1. čevlji za strapac,
2. " " rudnike,
3. " " sport in nogomet,
4. " " po vojaškem vzorcu,
5. sandale.

B. Konfekcija transmijskih gonilnih jermenov:

1. specialni stroj,
2. hrastov stroj,

3. chrom-stroj,
4. jermenci za šivanje in vezanje transmijskih jermenov.

C. Konfekcija za:

dokolenice (gamaše), nogometne žoge, torbice, portefeilles itd. iz vegetabilnega, chrom- in lak-usnja, nahrbtniki, sportni pasovi itd., tržne torbice.

GOSPODARSKA ZVEZA
IMPORT-EKSPORT ■■■ LJUBLJANA ■■■ LASTNI PAVILJON NA LJUBLJANSKEM VELIKEM SEJMU.